

И.П.И
Институт за пазарна икономика

Преглед на зърнените пазари

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

юни, 2013

брой 10

БЮЛЕТИНЪТ СЕ ИЗДАВА С ПОДКРЕПАТА НА ФОНДАЦИЯ „АМЕРИКА ЗА БЪЛГАРИЯ“

ОБЩ ПРЕГЛЕД

Седмици преди прибирането на пшеницата в България всички погледи са обърнати към международните пазари. На всички водещи борси – Чикаго, Париж, Лондон и Хамбург цените се потопиха още преди излизането на редовния месечен доклад за световното търсене и предлагане на зърно на американското министерство на земеделието (USDA). Липсва и интерес към виртуалните пазари, от където хедж-фондовете масово се изнасяха през последните месеци без изгледи за скорошно завръщане. Прогнозите на Goldman Sachs и Citigroup са за допълнително поевтиняване при суровините и влизане в низходящ цикъл, заради забавения икономически ръст в глобален мащаб.

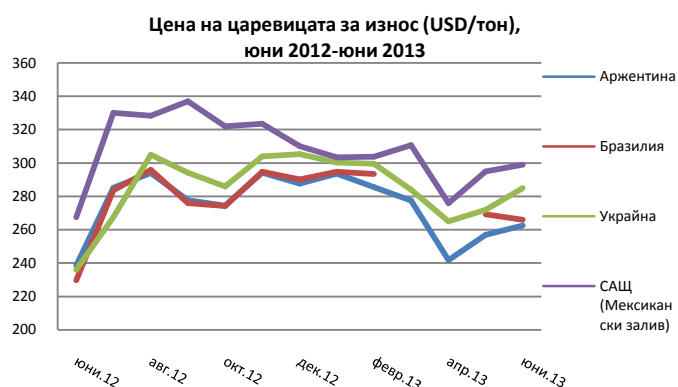
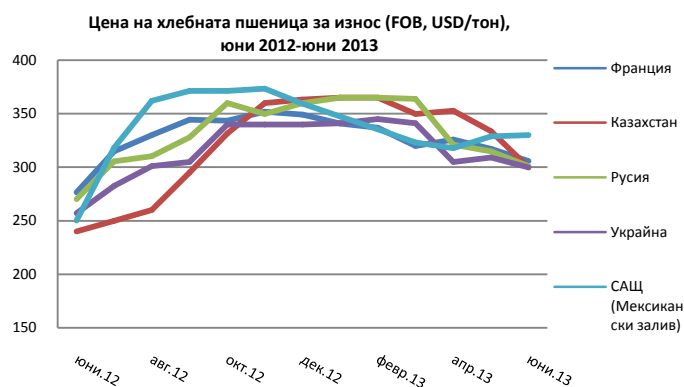
Това, което е важно за българските производители е, че през новата пазарна година само Русия и Украйна ще разполагат с 20 млн. тона повече пшеница спрямо предходната. Част от новото производство ще отиде за попълване на запасите, но и при най-консервативни оценки към момента се очертават 7 млн. тона повече за износ от миналата година. Това ни кара да очакваме засилен износ на зърно от Черноморския регион и подтиснати цени за пшеницата от новата реколта. Предварителните очаквания за изкупните цени на пшеницата в България са в диапазона BGN 330-350/тон.

Що се отнася до царевичата, въпреки че американската реколта може да се окаже леко надценена (понеже е ясно, че не всички планирани площи ще бъдат засети), все пак се очакват близо 100 млн. тона над

Котировки на Чикагската стокова борса

СВОТ пшеница	14.юни	14.май	промяна
кеш	704,5	731	-3,6%
юли	682,2	710,8	-4,0%
септември	690,5	719,5	-4,0%
СВОТ царевича	14.юни	14.май	промяна
кеш	703,5	713,5	-1,4%
юли	649,8	652,5	-0,4%
септември	572,2	569,8	0,4%
СВОТ соя	14.юни	14.май	промяна
кеш	1532,5	1510	1,5%
юли	1519,2	1414,8	7,4%
септември	1433	1346,2	6,4%

Източник: CME

Източник: FAO

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

произведените през миналата година в световен мащаб. В Черноморския басейн само Украйна ще може да изнесе над 3 млн. тона повече царевица спрямо 2012/13 г.

Цената на царевицата на Чикагската стокова борса при фючърсната търговия с доставка през септември се търгуваше на USD 5,75/бушел към 12 юни. Някои анализатори в САЩ предупреждават, че нива от USD 5/бушел са напълно реалистични дори и при по-ниски от прогнозираните от USDA добиви. Във всеки случаи ножицата между пшеницата и царевицата вече се отваря спрямо миналата година (както прогнозирахме) и няма причина това да не се случи и в Черноморския басейн.

Що се отнася до слънчогледа, за прогнози е все още рано. Украйна, която е най-големият износител ще добие 9,5 млн. тона спрямо 8,6 млн. тона година по-рано, по оценки на UkrAgroConsult. Глобалното производство ще се увеличи с 2,5 млн. тона до 38,7 млн. тона, по оценки на Oil World. Въз основа на това понижение на цената на слънчогледа спрямо миналата година изглежда напълно вероятно.

Като цяло се налага заключението, че българските зърнопроизводители ще трябва да бъдат по-внимателни от гледна точка на експанзията си през тази година. От една страна ще бъдат изправени пред високи цени на рентата и земята, както и на другите материали, нужни за производството, а от друга от по-ниски маржове заради понижените цени. Следващата година също се очертава тежка, с оглед на вероятната забрана на неоникотиноидните пестициди.

ИЗБРАНИ ПАЗАРИ

САЩ: Оценката за реколтата от пшеница в САЩ е коригирана в посока нагоре. Завишени са преходните запаси до 20,29 млн. тона от 2012/13 г. (с 0,4 млн. тона) и добивът до 56,6 млн. тона (с 0,63 млн. тона). Очаква се увеличаване на износа. Прогнозната цена на производител на USDA е в диапазона от USD 6,25-7,55/бушел.

Прогнозата за реколтата от царевица също е коригирана надолу до 355,7 млн. тона (с 3,3 млн. тона по-малко спрямо м. май), като се очаква съответно намаление в потреблението, а капацитетът за износ остава непроменен – 33 млн. тона. Цената на производител се очаква да се движи между USD 4,40-5,20/бушел.

Очакванията за реколтата от соя остават непроменени спрямо миналия месец – 92,3 млн. тона. Цените на производител се очаква да се движат в диапазона от USD 9,75-11,75/бушел.

Европа: През втората седмица на юни фючърсите на пшеницата в Европа продължиха да се понижават до близо едногодишно дъно, движени от очакванията за по-добра реколта в световен мащаб. Хлебната пшеница с доставка през ноември се търгуваше на ниво от EUR 200,50 преди очаквания месечен доклад на USDA за световното търсене и предлагане на зърно, след което се потопи под психологическата граница от EUR 200/тон до EUR 197,50.

Обединеното кралство очаква най-слабата реколта от пшеница от над 10 години насам. Страната, която традиционно е нетен износител, за втора поредна година няма да може да покрие вътрешното си

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

търсене на жито и ще е принудена да внася. Фермерите в Обединеното кралство са изправени не само пред по-ниски добиви, но и пред по-ниски цени спрямо миналата година, което ще се отрази крайно негативно върху доходите им. Реколтата от пшеница пострада от изключително влажното време и се очаква да е в диапазона 11,4-11,5 млн. тона, или с близо 14% по-слаба от миналогодишната и с 33% надолу от рекордната 2008 г. Фуражната пшеница от новата реколта се търгува на цени от EUR 202/тон в Лондон с близо 3 евро премия над тази в Париж, но още преди доклада на USDA тръгна надолу и на 13 юли вече се търгува на EUR 196/тон.

В Германия цените последваха общия спад и хлебната пшеница от новата реколта с доставка през септември се търгува на EUR 205/тон в Хамбург. В страната цари оптимизъм относно реколтата от пшеница, която изглежда е наваксала след дългата зима.

Реколтата от рапица в Европа ще е в диапазона между 19,3 и 19,7 млн. тона, според различни оценки. По-слабо производство се очаква във Франция и Обединеното кралство, заради лошото време. Коригирана в посока нагоре е реколтата в Германия.

Очакванията са цените на пшеницата от новата реколта на европейските борси да се задържат на нива близки до, но под EUR 200/тон.

Русия: Реколтата от зърно в Русия може да достигне 97 млн. тона през пазарната 2013/14 г., прогнозира директорът на ProZerno Владимир Петриченко (за сравнение USDA прогнозира 91 млн. тона). От тях 57,3 млн. тона се падат на пшеницата

(54 млн. тона според USDA), 16,5 млн. тона на ечемика и 8,5 млн. тона на царевицата (съответно 17 млн. тона и 9 млн. тона според USDA).

Според Петриченко експортния потенциал на страната се изчислява на 23,4 млн. тона, от които 17 млн. тона пшеница, 2,4 млн. тона ечемик и 2,7 млн. тона царевица.

Украйна: Жътвата вече започна в районите на Крим и Одеса. В Одеса ще бъдат ожънати 1,09 млн. ха площи, близо половината от които засети с пшеница.

Очакваната реколта от зърно се изчислява на 53-54 млн. тона, от които около 20 млн. тона пшеница и 26 млн. тона царевица.

БЪЛГАРИЯ

Жътвата при ечемика вече започна. По данни на НАЗ са ожънати 700 ха предимно в южните части на страната. Пропадналите площи възлизат на 18 823 ха, основно рапица.

Състоянието на пшеницата е между задоволително и много добро навсякъде в страната. Прогнозата на НАЗ е за рекордна реколта от пшеница (поне за последните 15 години) в порядъка на 4,7-4,8 млн. тона. Като качество за момента също се очакват по-добри параметри спрямо миналогодишните.

Засетите площи с пролетници са съответно:

413 500 ха с царевица

746 200 ха със слънчоглед

30 200 ха с пролетен ечемик, овес и царевица за силаж

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

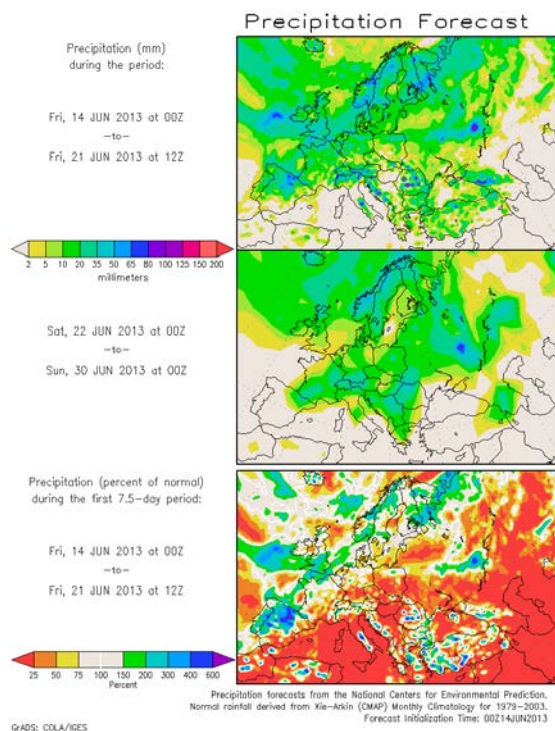
При консервативна прогноза за реколтата може да се очакват около 1,9 млн. тона царевица и 1,7 млн. тона слънчоглед. При благоприятни климатични условия тези числа биха могли да бъдат завишени значително.

В Северна България дъждовете ще спрат още на 15 юни и до 23 юни времето ще остане сухо и горещо, което ще постави добро начало на жътвата при пшеницата. Единствено в Добричко и Варненско както и на места в Южна България известни превалявания ще има на 15-16 юни, след което времето и там ще бъде подходящо за прибиране на реколтата.

Налични зърнени запаси в страната към 31 май, 2013 г.

Източник: НСЗ

Източник: www.wxmaps.org

Пшеница	Начални запаси		Производство		Внос		Износ		Потребление		Крайни запаси	
	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14
Светът	199,5	179,9	655,6	695,9	143,8	140,8	139,3	144,1	675,2	694,5	179,9	181,3
САЩ	20,2	20,3	61,8	56,6	3,4	3,5	27,5	26,5	37,6	36	20,3	17,9
ЕС-27	13,6	9,3	132,1	137,4	5,7	6	22	18,5	120	122,8	9,3	11,5
Русия	10,9	5,4	37,7	54	1	0,5	11,1	17	33,2	36,5	5,4	6,4
Украйна	5,4	2,2	15,8	19,5	0,1	0,1	7	8	12	11,5	2,2	2,3
Казахстан	6,4	2,9	9,8	15	0	0	6,5	7,5	6,8	7,2	2,9	3,2
Канада	5,9	4,9	27,2	29	0,5	0,5	18,8	19	9,9	9,7	4,9	5,7
Австралия	7,1	3,4	22,1	24,5	0,1	0,1	19	17	6,8	7,1	4,9	4
Китай	56	58,8	120,6	121	3,2	3,5	1	1	120	120,5	58,8	61,8

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

Царевица	Начални запаси		Производство		Внос		Износ		Потребление		Крайни запаси	
	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14
Светът	132,3	124,3	855,7	962,6	97	99	89	105,1	863,7	935,1	124,3	151,8
САЩ	25,1	19,5	273,8	355,7	3,8	0,6	17,8	33	265,4	293,4	19,5	49,5
ЕС-27	6,7	4,5	56,7	63,9	10,5	7	1	2,5	67,9	67,8	4,5	5
Украйна	1,1	0,8	20,9	26	0,1	0,1	13,5	16,5	7,7	8,6	0,8	1,8
Бразилия	9,2	12,5	77	72	0,8	0,8	21,5	18	53	54	12,5	13,3
Аржентина	1	0,9	26,5	27	0	0	19	18,5	7,6	8,3	0,9	1,1
Китай	59,3	60,9	205,6	212	3	7	0,1	0,1	207	224	60,9	55,8

Източник: WASDE, числата са в млн. тона; прогнозите за 2013/14 са към м. юни

За контакти:

Николай Вълканов, икономист

Институт за пазарна икономика

София, бул. „Патриарх Евтимий“ 22, ет.3

тел.: (2) 952 62 66

e-mail: nikolay@ime.bg

www.ime.bg

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.